

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatkak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
fél évre 2 frt.
negyed évre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

Nagy-Enyed r. t. város képviselőinek fel- terjesztése a községi törvényjavaslat módosítása tárgyában.

Mélyen tisztelt országos képviselő ur!

A jól rendezett községi közigazgatás képezi biztos alapját az állami közigazgatás ezer águ gépezetének. A szellem, mely mozgató erőként működik, adja meg a helyes irányban való működés lehetőségét, vezetve a magyar állam iránti ragaszkodás hazafias érzetétől.

A civilisatio fejlődése lényeges hatással van a társadalmi nézetek módosulására s a különböző igények, melyek ezzel kapcsolatban keletkeznek és terjednek, új meg új tört jelölnek ki a községi közigazgatás tevékenységének. Ennek főgva az állam gondoskodásának méltó tárgyát képezi, a viszonyok alakulására való tekintettel, a községi autonomia keretén belül, lehetővé tenni azon elemek közreműködését, melyek anyagi és szellemi tekintetben előnyösen folytathatnak be a községi élet erőteljes fejlesztésére, másfelől kellő intézkedésekkel szabályozni az üdvös határozatok végrehajtását s a végre biztosítani lehetőleg szakértő közegek tevékenységét.

Méltán feltehetjük, hogy belügyminiszter ő nmlga „a községek rendezésére“ vonatkozólag 193. sz. alatt az országgyűlés mélyen tisztelt képviselőháza elé terjesztett törvényjavaslatával fennebb jelzett elvek gyakorlati irányu alkalmazását kívánja érvényre juttatni. — s ha mi mégis felemeljük szavunkat. — tesszük ezt éppen a magyar állam jól felfogott érdekében, mely különösen az erdélyrészi rendezett tanácsu városokban a hazafias érzületek, a civilizatio fejlődésének, a széleskörű társadalmi tevékenységnek gazdagon fizető termőtalaját birja.

Meglepi azon haladás, melyet a rendezett tanácsu városok önérejkön az utóbbi 15 év alatt minden téren felmutatni képesek voltak. E haladás most szerencsés folyamatban van s annak biztosítását, nem pedig gyöngítését, avagy éppen megakasztását várjuk az újabb törvényjavaslat által. Miután azonban — talán viszonyaink kellő felderítése hiányában — oly intézkedések tervezetét találjuk, melyek a törvényjavaslat érvényre emelkedése esetében káros hatású visszaesést eredményeznek, a másodrendű kérdések mellőzössel, következőkre tesszük meg alázatos észrevételeinket.

1. Alkotmányos viszonyok között autonómia joggal bíró testületekben szerves kapcsolat van a végrehajtó közegek s azok között, kik a végrehajtó hatalom átruházására joggal bírnak, t. i. a választottak és választók között. Ez utóbbiak szelleme, műveltsége, vágyai, szükségai, sokszor nemzetiégi hajlamai uralkodnak a választás irányát. Mennél tisztultabb életvezetékkel, mennél magasabb általános műveltséggel bíró — s a magánérdekektől mennél távolabb álló egyének intezik a közügyeket, — annál biztosabb a testület anyagi és szellemi ügyeinek fejlődése. Bármennyire terjed azonban a szellemi művelődés s biztosított az anyagi jólét korunkban, az még nem vált oly általánossá, hogy áthassa a lakosság minden rétegét s fölemelje a közügyekre való befolyás magasabb színvonalára. Mérsékelt korlátokat kell tehát emelni s a jogok gyakorolhatása végett csak azokat kell beereszteni, kikről — nagyjában legalább — fel lehet tenni az érettebb megfontolást, a józan cselekvést s a köző iránti önzetlen buzgalmat.

A törvényjavaslat 36. §. ezzel ellentétben a rendezett tanácsu városokra nézve is ugyanazon mértékkel határozza meg a választói jogosultságot, mint a nagy és kis községekben. Választóvá teszen minden 20 évest, telve a kora ifjúság tapasztalatlanságával, hevesességével és személyi tekintetben atyai avagy gyámi hatalom alatti helyzetével. Pusztán a vagyonnal és jövedelemmel bírák — tekintet nélkül a mennyiségre — tapasztalataink szerint nem minősíthet választóvá rendezett tanácsu városban, hol sokkal magasabb érdekek forognak közközben, mint egy kis községben, hol a földmivelő lakosság igényei a megélhetés szük határain túl nem igen terjeszkednek tovább. A törvényjavaslat is — bár elburkoltnak — sejteti engedni, hogy csakugyan különbség lesz a cselekvő és szenvedő választói jog tekintetében — nem a községek és rendezett tanácsu városok, hanem — a 164. §. szerint éppen a rendezett tanácsu városok között. Más mértékkel kíván mérni pld. Hátszegnek és Vizaknának, mint pld. Enyednek vagy Tordának.

Ugy a civilisatio terjedésének, mint a hazafias szellem fenntartásának biztosítása, mint az egyenlő hatáskörrel bíró városok érdekelt lakóinak jogegyenlősége szempontjából kérjük, miszerint a rendezett tanácsu városokban a cselekvő és szenvedő választási jog az országgyűlési képviselő választói jogosultsághoz költessék, fenntartván a 36. §. 2-ik kikezdésében felsorolt testületek, egyletek stb. választási

tási jogosultsága is, azon esetre, hol legalább annyi jövedelem után fizetnek adót mint a menayıt a 1874. XXXIII. t.-cz. a föld, ház, jövedelemadó alapjául az egyes választók részére előir.

2. A törvényjavaslat 32. §-a nem tevé különbséget a községek s a rend. tanácsu városok között, a képviselő legtöbb adófizető tagjai sorába a nők, erkölcsi testületek meghatalmazottjait s a kiskorúak gyámjait is általában felvéteni kívánja. Amily helyes intézkedés ez a kis és nagy községekben, ép oly felesleges az elegendő önálló vagyoni és szellemi erővel rendelkező városokban, melyeknek képviselői oly számos tagból áll, hogy azok sorában rendszeren az illető erkölcsi testületek érdekelt tagjai is helyet foglalnak, a nők és kiskorúak pedig éppen oly joggal maradhatnak ki a rendezett tanácsu városok gyűléstermeiből, amint nincsenek felvéve sem a törvényhatóságok, sem különösen a szabad királyi városok közgyűlési tagjainak sorába. Nem ismeretlen ugyan magyar közjogunkban a meghatalmazott által való képviseltesítés, de a személyi felelősség s a politikai jogoknak saját személyében való gyakorlásának elve az újabb körben annyira előtérbe lépett, hogy mind az 1848-iki, mind az 1867-ik évben inueni törvényhozás fenntartotta ez elvet s csak a községi képviselői tagválasztás esetére tett némi kivételt. Ezen szempontot óhajtuk fenntartatni a rendezett tanácsu városokra nézve általában, s így a §. azon tételét is, mely szerint az, „ki több községben jön a legtöbb adófizető képviselői tagok sorában, jogát megbízottja által is gyakorolhatja,“ mellőztetni s az eddigi gyakorlatot fenntartatni kérjük.

(Vége köv.)

A párbér kérdése a kir. kurián.

A magyar kir. kuria a párbér, vagy más szavakkal: a lelkesi illetmény kiszolgáltatása kérdésében igen fontos elvi döntvényeket hozott.

Ugyanis régóta vita és per tárgyát képezi nálunk azon kérdés, hogy azon egyének, kik nem tartoznak ugyan a róm. kath. egyházhoz, de olyan ingatlanok tulajdonosai, mely ingatlanok egykor katolikus vallásu egyének tulajdonát képezték volt s a kanonika vizitacio, párbér (kepe) fizetési kötelezettséggel terhelte meg, azért mert idő folytán nem katolikus vallásu egyének tulajdonába mentek

kellemes — elmesélek. Azt azonban megjegyzem, hogy a mit elbeszélendő vagyok, nem a képzelet alkotása, hanem oly igaz történet, a mennyire lehetetlen, hogy egy fehér haju, a h a m u helyett már m a m u-t mondó (ha ugyan mondaná, mert különben „asche“-t szokott mondani) jó kedvében nem fehér gyöngyösort, hanem három ingadozó rozsdás csontoszloposcskát mutogató vénasszony, mint az én akkori jó öreg háziasszonyom „nem igaz“-at mondani is tudjon. Ő szokott naponként alaposnál alaposabb tudósításokkal lepni meg. — Nő hát fordult elő néha egy-egy kis tévedés is a tudósításokban; mint mikor egy alkalommal sirva tudósított Vilmos császár haláláról, sőt azt is tudta, hogy a magasabb politika szempontjából három napig titkolni fogják, de bizony Vilmos császár már a kitűzött 3 nap alatt többször mutatta magát, miből a jó öreg tudósítása „egy kis tévedésnek“ bizonyult. Egy vagy még több kis tévedés sem dönti meg azonban az ő tudósításainak anthentikus voltát, tehát én nyugodt lelkiismerettel mesélem el a tőle hallott igaz történetkét.

*

Szerették egymást forrón, igazán, érdektelenül. — Egyetlen vágyuk volt: egymásé lehetni. És érezték, hogy ők a legboldogabbak az egész világon, mikor végre vágyuk teljesült. Anyagi szegénységgel nem kellett küzdeniök. A fiatal férj oly hivatalt viselt érdeme által, mely egyfelől tekintélyt nyújtott, — de másfelől egy család kényelmes fenntartását is eléggé biztosította. A főváros legfényesebb utcájában tartottak szállást.

Boldogságuk azonban csak rövid ideig volt teljes.

A férjnek ugyanis korábban is volt egy kedvese, kihez szintén nagy ragaszkodással viseltetett. E nem vala titok neje előtt sem. Mi természetesebb, hogy ezt tizte volt egyedüli feltételtül: feledje el kedvesét egész en, kinek ő nem mint vetélytárs, de nem szívelhető ellensége volt. Ép oly természetes, hogy a leendő férj mindent ígért.

TÁRCZA.

Hazám.*

Anyámnak mondom e hazát.
Ki nem szeretné az anyát?
Terajtd csüng szívem, szemem
Hazám! te drága mindenem . . .
Bár végzetem kis kört adott —
Munkám teérted tett, hatott . . .
Ha iskolában ott valék,
S a templomokban szólhaték:
Novedre gyult szívem, szemem . . .
Hazám, te drága mindenem!

Budapesten.

Nagy világ zajában
Elfárad a lélek;
Elfáradtam én is,
Mióta itt élek.
S habár „ezeregy éj“
Tündér fényét látom:
Szép kedves falucska
Hozzád visszavágyom!

Sorba jártam mindent,
A mit ember láthat;
Kielégíttem
A sok álmat, vágyat . . .
Ittasult a lelkem,
S mégis azt találok:

Szép kedves falucska
Hozzád visszavágyom!

Nem tehetek róla,
Ugy teremtet Isten,
Hogy a hol születlünk
Annál szentebb nincsen . . .
Hol a csillagot is
Nevén szólíthatom . . .
Szép kedves falucska
Hozzád visszavágyom!

Hol tán a tavasz is
Szébb mosolyban éled;
Édes álmat szőnek
A szép gyermek-évek . . .
S kedvesim emléket
Minden léptem látom . . .
Szép kedves falucska
Hozzád visszavágyom!

De azért te szép Pest
A vén Duna partján,
Sokszor feléd szálllok
Emlékeim szárnyán.
Most, hogy meglátalak
Istenemet áldom . . .
Imádkozom szépen:
Téged is megáldjon!

Fülei Szántó Lajos.

Hogyan lett Rőnebeck ur ismét dohányos

— Igaz történet. —

Vándorlásom idejéből újult fel emlékezetemben egy hallott historia, melyet most — minthogy már eléggé hosszúak az estvék, meg aztán künn járni éppen nem

* Mutatványul a t. szerzőnek „Szünórák“ cz. alatt most megjelent költeményfűzéréből.

át, az ilyen tulajdonosok ezen birtokok után tartoznak-e az illető róm. kath. lelkészek részére a kanonika vizitáció által megállított párbért megfizetni? A kérdés így állított fel: a párbérfizetés személyi vagy dologi teherként tekintendő-e?

A kuria mielőtt magára a kérdés lényegére nézve hozta meg döntvényét, előbb kimondotta, hogy az ilyen természetű kérdésekben bíraskodni nem a közigazgatási hatóságok, hanem a bíróság illetékes.

A mi magát a kérdést illeti erre vonatkozólag a kuriai bíróság decz. 4-én tartott teljes ülésében a következő elvi döntvényt hozta: *Azon körülmény, hogy a párbér a kanonika vizitációban telkenként vetetett ki, nem teszi a párbért dologi teherre.*

Kimondotta azt is, hogy azon egyének, kik ilyen természetű peres ügyekben perújítással már éltek, új bizonyítékok alapján még élhetnek perújítással.

A kuriai bíróságok a párbér kérdésében hozott ezen elvi döntvénye egy olyan megadott jogi álláspont, melyről a párbér fizetési kötelezettség kérdésében folyamatba indult számos bonyolult per most már könnyen és egyszerűen elbíráható s így az illető egyházak és lelkészek is tudhatják, hogy ezen kérdésben magukat mihez tartassák.

— i.

LEVELEZÉS.

Abrudbánya, 1885. decz. 8.

Városunkból a lapokból régóta semmi tudósítás sem jelenvén meg — kivéve a kolozsvári „Ellenzékelt”, a hó a komolyan gondolkodók előtt szerepét rég lejárt „Aranyásó” irogat a legnagyobb valótlanságokat: pl. egy pár héttel ezelőtt tudósítást írt a csak a napokban megtartott városi közgyűlésről; eskis ebből magyarázható meg az, hogy egyesek, kik magukat a polgárság vezetőivé tették meg a képviselőválasztás alkalmával, úgy látszik a nyilvánosságtól mit sem tartva, oly dolgokat visznek véghez, a miket tovább is elhallgatnunk nem szabad, ha azt akarjuk, hogy városunkban a rend és törvényisztelet tenumaradjon.

Jelen tudósításunk megírására a városi képviselő testület és a polgári olvasó- és társalgó egylet közgyűlésein történt események indítottak. Ugyanis a folyó hó 2-án tartott városi közgyűlésen dr. Nagy Károly, mint pártjának ez időszertit egyik vezére, mielőtt a rendes tanácskozás megkezdődhetett volna, bé sem várva az elnöklő polgármester azon, az egész közgyűlés által helyezett indítványának letárgyalását, hogy Tisza Kálmánnak 10 éves miniszterelnöksége alkalmával üdvözlő irat küldessék, — a maga és pártfelei részéről azon indítvánnyal állott elő, hogy mielőtt a tanácskozás megkezdődne, a képviselő testület egészítse ki magát, azaz az elhaltak és lemondott tagok (megjegyzendő, hogy a vezérek mondaták le őket, helyükbe másokat akarván bevinni) helyet válasszon újakat, hiában állottak fel többben kezökben a törvénykönyvvel, hogy az nem lehet, hogy a képviselő testület tagjait, illetőleg az 1876. évi XX. t.-cz. 5. §-a értelmében a tevéleges és szenvedőleg választói jog az 1870. évi XLII. t.-cz. 27. §-ban megszabott alapon gyakoroltatik, mely szerint a képviselő testület tagjává rendezett tanácsú városokban csak is azok

De néhány nappal az összekelés után feljúlnek régi emlékei. — Fájó vágygal gondol vissza az élvezetteljes órákra, melyeket a kedves társaságában töltött. Oh hiszen ha ajkát ajkához szoríthatta, feledte ez élvezet alatt az emberek rozhaságát, az idő unalmasságát, és a mi fő, midőn barátai körében volt, akkor sem kelle nélkülöznie kedves társaságát, sőt ilyenkor szívá legmámorítóbban ajakának az anyatejnéi edesebb (sokan úgy mondják!) esőjait. És a mi esodálatos, bármily szivből szerette most már nejét, annál inkább érezte, hogy az a másik hibázik boldogságából, kiről éppen neje kedvéért le kellett mondania örökre. Különösen az ebéd utáni órában kinozta a vágy. Hisz ez időt szabad korában mindig az ő társaságában töltötte!

Napról-napra komolyabb lett. Nejének kedvessége nem tudta eléggé szorakoztatni.

De nem sokára ennel sokkal többre ment. Az ebéd utáni órára rendesen távozott hazulról. És ettől kezdve egészen vidámabb lett mindég.

Neje sem találja többé komolynak és hidegnek, de mit ér ez, midőn egy sötétebb aggodalom lépik a korábbi helyébe. — Eddig ő törekedett oszlatni férje roz kedvét és most neki van szüksége a vigasztalásra. Hisz majd széttepi szívét a fájdalom, hogy férje az ő társaságában nem találja fei boldogságát és még inkább azért, hogy sejtelné szerint más körében találja fel azt. . . .

Minden gondját arra fordítja, hogy a rejtelet felfedezhesse. — És sikerült is. — Megtudta a kétségbeejtő valót. Férje egy távoli utcában bérelt egy kis szobát, hol naponkint — ki tudja ki társaságában — töl bizonyos időt! Ilyen tehát a férfihűség!!

És mennyire más a külszín! Mióta ennyire hűtlen lett, azóta napról-napra nyájasabb és elég lelkiismeretlen még fájdalmat emlegetni, midőn távozik, hogy nejét egyedül kell hagynia; az okát azonban minden kérdés mellett fölfedezetlen hagyja.

és azok által választhatók, a kik az országgyűlési képviselő választására jogosultak sorába fel vannak véve: hasztalan figyelmeztették, hogy a képviselő testület választás alá eső tagjai 3. évenként 6 évre választatnak, s hogy a ki 3 évi időközben elhal, vagy elveszti jogát, vagy lemond annak helye a választás alkalmával legtöbb szavazatot nyert póttagokkal töltetik bé, mindezek dacára megmaradt azon követelése mellett, hogy a képviselő testület egészítse ki magát. „Miért ne lehetne, úgy mond, ha mi azt akarjuk?” s miután látta hogy a képviselő testület higgadtabb tagjai a törvénytelen eljárásba bele menni nem akarnak, azon elvtársaihoz intézett felhívással: hogy a ki vele tart hagyja el a gyűlést, eltávozott s társai is követték.

Imé ez az egyik eset egész szárazon leírva.

A másik szép eset a polgári olvasó- és társalgó egylet folyó hó 6-án tartott közgyűlésén történt meg. Ugyanis felolvastatván a nagyméltóságú belügyminiszter urnak azon rendelete, mely szerint az egylet jegyzőkönyvének azon pontja, mely az egylet volt elnökének az egylet tagjai sorából kizárását tartalmazza, megsemmisítendő és ez a jegyzőkönyvre reá vezetendő, bárha az elnök dr. Nagy K. hallomásunk szerint mindent megtett, hogy a miniszterj rendelet végre hajtassék, sőt a mint halljuk egyfelől azért, másfelől hihetőleg még inkább azért, mert a városi közgyűlésen történt dolgokba pártja többi vezetői a gyűlést megelőző értekezleten ugratták bé, meg az elnökségről is lemondott, a miniszteri rendeletnek meg sem tettek eleget, hanem a Boér Béla és ennek sógora Pálffy József kir. bányabiztos (!) felszólalására a miniszteri rendeletet ad acta tették!!

Imé ezek azon tények, miket nyilvánosságra hozni szükségesnek tartottunk, mert meggyőződésünk szerint nem elég az, hogy itthon megbotránközzék rajtunk minden józanon gondolkodó ember, hanem szükséges, hogy a közvélemény is ítéljen felettünk.

Addig, míg megmaradtak azon ténen, hogy a polgárság egy részét itatták, s régi vezetőik ellen ingerelték, hallgattunk; de most miután annyira mentek, hogy a polgárságot a törvény elleni tisztelatlanságra, sőt a felsőbb rendeletek megtagadására is rábírták, városunk és higgadtabb polgárságunk reputatiojának érdekében hallgatnunk nem lehet.

Megkívánjuk még azt is említeni, hogy a jegyzői tollat a fennebbi renitens határozat hozatalakor egy kir. járásbírósi iratok vezette, hogy miként merté ezt megtenni, feleljen majd előjáróinak.

Talán igen is hosszúra nyult tudósításunkat azon megjegyzéssel zárjuk be, hogy a miniszteri rendeletnek a polgári egylet általi megtagadását nem Alsó-Fehérmegye erőlyes kir. tanácsos alispánjának becses figyelmébe ajánljuk, azon erős meggyőződésben lévén, hogy a már határain rég túl csapongó folyamat sietni fog törvényadta hatalmánál fogva a maga rendes medrébe visszaterelni.

Többen.

Alvinez, 1885. decz. 3.

Tekintetes szerkesztőség!

A mint tetszik tudni a mult hó 18. és 19-én én is ott voltam, alig vártam már, hogy az ujonnan épült fő-

Nagy dolgokra készül a megcsalt nő. Szemére fogja vetni kimeletlenül csalárságát, tudatni fogja, hogy szerelmet hazudni nem akar, ő pedig már csak gyűlölni képes és feloldozza hűségesküje alól keresse boldogságát ott, hol feltalálja azt.

Előbb azonban személyesen is meggyőződik arról, a mihez már nem fér semmi kétség. Meglési a hűtlent és a csábító előtt fogja elmondani, hogy már rég tud mindent.

A legközelebbi alkalommal tehát nem is terhelte kérdéseivel férjét, mikor távozni készült. — De maga is gyorsan felkészült és az utcai jövők-menők közt nem igen távolban követte őt.

Végre ezeljénél volt. Megfeszített figyelemmel hallgatózott a szoba ajtaján, melyen férjét bemenni megtudá. Nem soká kellett várakoznia. Előbb léptek raját hallá a szobában, azután férje szavai egészen érthetőleg hangzottak fel: „te vagy boldogságom fele!” „nálad nélkül nem élhetek!” E hangokra csaknem összeesett a nő. — Neki is éppen ezt mondá kevéssel ezelőtt, a mikor bucsuzott, a boszu azonban erőssé tette. Boszusan rohant be a szobába, hogy kiáltsa: hazdusz — és ime szava elakad, nem a boszu miatt többé, hanem a meglepetés, a nem is képzelt csalódás öröme miatt. — A férj, ki egyedül volt a szobában, még szenvedélyesebben szorítja — ezíra pipáját, elrémülvén, midőn meglátta, hogy pipáznia többé itt sem lehet.

Csak lassankint tértek magukhoz.

A megbántott nő megbocsátott nem csak férjének, de vetélytársának is annyira, hogy most szállásukon egy kis szoba van számára, sőt néha, mikor a férj jól viseli magát, neje szobájába is bevezetheti, mint híve kedvéért szívesen megtűrt vendéget — a korábbi vetélytársat.

tanodánk szárnyát megláthassam. A mint oda értem, első dolgom volt annak megtekintésére indulni. Lesütöttem a fejemet s egyenesen a piacz közepére menve hirtelen felpillantottam. Ószintén mondom, a gyönyörű épület egészen meglepett, várakozásomat jóval felülhaladta. Ugyiszóva elesodálkoztam rajta. De csakhamar magamhoz térve, körüljártattam szeméimet, hogy nem néznek-e valami aféle ujbornyunak. Végre miután meggyőződtem arról, hogy még csak észre sem vettek, nyugodtan folytattam tovább szemlélődésemet. És mit látok, a kis kapunak se híre, se helye. Azon kis „izén” pedig egy kissé odább még a legkisebb diákokskák is csak egyenként járhatnak ki s be. Tovább vizsgálódtam tehát és imé valóban megütödvé, sőt bosszankodva látom, hogy a front, akarom mondani a homlokzat még csak ezután következik. Enyje ilyen s olyan pallérja, hát te azt oda dugtad? Már hogy tudjam én azt olyan közelről jól megnézni. No de csakhamar felvidultam, kitaláltam az ő gondolatját, de igaza is van neki, az a piacz már úgy is igen kiesiny Enyed városának. Nagyon helyesen van gondolva. Azt a szegletet — a Wokál kereskedését — szépen lebontják, így aztán nekem is lesz, a városnak is lesz és a frontnak is lesz gyönyörű kilátása a piacz kellő közepére. Adja az ég, hogy abban a hasznos, szükséges és gyönyörű leszen miud a hármán reszenljünk, minél előbb.

Nem esodálkozik a tek szerkesztőség, hogy én annyit bajlódom Enyed városával? Bocsánatot kérek! Én most a mi ujonnan épült hajlékunkról kíváncsi beszélni leginkább. Pedig én előttem Nagy-Enyed városa igen-igen kedves, sokat koptattam én is annak gyönyörű gömbölyű kövekkel kirakott faszerjét, csizmában is, anélkül is. Akkor voltunk mi igazán boldogok! Itt, minálunk Alvinczen is van egy kevés kövezés és koronként még fel is vidulunk egy kissé, de boldogság már nincs.

Én csak egy embert ismerek Alvinczen, a kiről határozottan állítom, hogy boldog. Ezen fiatal ember 40—50 év között van. Tud kenyeret sütni, téglaíni, sűrölni, varni, látvágni, süjkolni, fonní, kaszálni, szóval mindentéle nő munkához ért. Nem kérdi, hogy a napszám mennyi, még jó szóval is akárhányszor beéri. Az utcán felvirágozva, felszalagozva mindig dalolva, fütörészre jár, nincs semmi gondja, semmi búja. Ő nem sokat válogat a téli és nyári ruha között, visel olyant, a milyent egyet jólelkű emberek adhatnak, télen szalmakalapöt, nyáron kucsmát. Mindenik szép asszonyt szereti, még feleségemet is; de tökéletesen meg van győződve arról, hogy itt egyetlen asszony sem létezik, a ki ő belője szerelmes ne volna. Hányszor elgyönyörködöm benne és hányszor elgondoltam, hogy bizony boldog ő. Mi mennyit fáradozik, küzdünk és mégis igen gyakran, mily nehezen sikerül még a legszerényebb ohajításunk is. Most közelebről érkezett meg hangszereinknek egy része s nem volt elég pénzünk a szállítmány kiváltására.

De mit zugalódom! Hiszen éppen ezen alkalommal volt szerencsém egy néhány, valóban boldog percet töltetni. És ezen boldog perczeket tisztán csak a derék alvinczi iparosainknak köszönhetem, a kik ez alkalommal is valóban jó példával jártak elől, megmutatták, hogy a széperért és jóert lelkesülni tudnak, pedig mily sanyaru viszonyok között élnek! Meg aztán itt az ipar is nagyon pang.

A mult hó végefelé üt össze a dal- és zeneegylet választmánya tanácskozni a hangszerek kiváltása felett. Egyik egyet, másik mást mondott, de bizony a valót csak egyik iparosunk Kis József tagtársunk találta el, a ki minden kamat nélküli 20 frt kölcsönt ajánlott fel. Az összeg azonban így sem futotta ki s Nagy László elnökünk indítványára — miután már a jó példa fellelkesített — a hiányzó összeg kipótlására a következők járultak:

Husz krjával Dervadélin Ferencz, Rácz János, Noszeg Kálmán, Kis József, Miklósi Ferencz; 30 krjával, Bardeoz Samu, N. N.; 40 krjával, Pakocs György, Kövér József, Leiszter Mihály és Pap Mihály; 50 krjával, id. Kovács Károly; 1 frtjával, Nagy László, Gonda István pedig azt az ajánlatot tette, hogy míg az isten élteti az 1 forint pártoló tagsági díjat mindig kétszeresen fogja fizetni s a forintot azonnal le is vette.

Azok az instrumentumok ott Nagy-Enyeden — gondolám magamban — milyen jól el vannak helyezve, valyon nem lehetne-e ez alkalommal a hangszerek számára egy szekrényt is összetakolni. Megtettem az indítványt s annak is a legszebb eredménye lett.

Az elnök Nagy László ajánlkozott, hogy azt minden díj nélkül elkészítü, ha hozzá anyagot adunk. Leiszter Mihály pedig megvasalja minden díj nélkül. Ezen szekrény anyagához járultak: egy szál deszkával N. N.; 20 krjával Noszeg Kálmán, Kis József, Papp Mihály; 40 krjával Kövér József; 50 krjával Bardeoz Samu, Pakocs György és id. Kovács Károly.

Aztán mégis sokan azt mondják, hogy az alvinczi iparosokkal így meg úgy nem lehet boldogulni. Ez alap-talaz rágalom. Ő nekiek tisztán csak azon egy hibájuk volt, hogy a béke kedvéért igen sok méltatlanságot és visszaélést tőrtek el a saját kárunkra; pedig vannak esetek, a midőn egy kis rövid harez sokkal többet ér, mint egy egész életlen keresztül tartó békesség. Nő de bizzunk az E. K. E.-ben és . . . cselekedjünk. Mert az idő bizonyára a helyi bajainkat is orvosolni fogja. (Vege kör.)

A felruházandó

— Ma

A Czirner József a közlés után adakoztak Török Gyula VII. oszt. 2 drb mellényt. — A hiba esett, melyet követ id. Gáspár Jánosné 2 Dobolyi György nevében.

A Bethlen-utczában és Makkai Domokos Nagy Lajosné 1 frt. G. Károlyné 1 frt. Lőte I. frt. dr. Kovács Ödön Zsigmond 1 frt. Bihar 1 frt. Székely Ferenc Málnási Józsefné 6 dr. Greger Jacobus 1 frt. ruhanemű. Hudelest M. 1 drb ruhanemű. Bauer frt. Luka Karolina 30 frt. Czirner Józsefné 1 Julianna 30 kr. Kaul. Varsárhelyi Károly 3 dr. Benedek Jánosné Vilk Edéné 50 kr. F. Váro Ferenczné 1 frt. roly 1 drb ruhanemű. nosné 1 frt. Tana Gy. Dán József 50 kr. ifj. jos 40 kr. Bisztritsán rend 1 forint 50 kr. Winkler Jánosné 1 frt. F. Sándor Miklósné 5 1 frt és 5 drb ruhané Jánosné 1 frt. Király szier Ferenczné 1 frt. ruhanemű. Fantané 1 Birtalan Lajosné 30 kr. Simalya Mihály ruhanos 1 frt. L. i. Kiss E. torint. — Ezen iv őss

CS.

Mindensz

— Flandria.

Igy beszélgetve mellett volt, körülnéze is nem-é látja meg, k illesztve, meggyújta egy után, óvatosan ment le egy órák ajtóhoz jutott. Ott állottak az arannyal felett és ragyogtatá a hosszasan gyermekes ő gában:

— Bolond vagy pazarlás! A boldogság kiencnek a bírásában.

Egyszerre csak va brandt; egy ugrással a pitot ismét a titkos aj

— Isten áldja I. bátya, hozta Isten! M van szerencsém látoga

— Ami engeme retnek elintézni. Lann torintra.

— Kétszeres bizt — Megyek tehát vele.

— Ami engemet zsidó eltávozik, én egy számára vásárolni.

— Igen, igen! melyet a multkor nem

— Mit kér ön e — Ezer forintot — Ezer forintot

— Nő hiszen h tem Netschem bátyán keresek rá más vevőt.

— No hát nem alatt lefizette lesz.

— Csak ugy adó gény festész mint én. kája után a díjert oly minden a számhoz ju

Salamon bátya, vagy vagy a képet azonnal

Sok csüres-csava összeget és a festmény Rembrandt még

A felruházandó iskolás gyermekek ügye.

— Második közlemény. —

A Czirner Józsefné és Szilágyi Farkasné urnók ivén a közlés után adakoztak: Szabó Ferencz magányzó 1 frt. Török Gyula VII. oszt. tanuló 1 frt. Mangesius Frigyesné 2 drb mellényt. — Az első közleménybe egy pár sajtóhiba esett, melyet következő helyes közléssel igazítottunk ki: id. Gáspár Jánosné 2 forint. Gyárfás Lajosné elhunyt fia Dobolyi György nevében 2 forint.

A Bethlen-utczában és a főtéren Wokál Jánosné és Makkai Domokosné urnók gyűjtő-ívén aláírtak: Nagy Lajosné 1 frt. Gyulai Kálmáné ruhanemű. Elekes Károlyné 1 frt. Lőte Lajosné 1 frt. Herepei Károlyné 1 frt. dr. Kovács Ödöné 1 frt. Orbai Lajos 1 frt. Bartha Zsigmond 1 frt. Bihari Istvánné 50 kr. Kovács Gyuláné 1 frt. Székely Ferenczné 50 kr. Nagy Károlyné 1 frt. Málnási Józsefné 6 drb ruhanemű. Szilágyi Farkas 1 frt. Greger Jacobus 1 frt. Kun József 20 kr. Izai Gergelyné ruhanemű. Hudelist Mátys ruhanemű. Polonyi Domokos 1 drb ruhanemű. Bauer Antalné 80 kr. Kovács József 2 frt. Luka Károlina 30 kr. Oberth József gyógyszerész 1 frt. Czirner Józsefné 1 frt. Czirner Nándor 60 kr. Varga Julianna 30 kr. Kaul Páni 40 kr. Ungár Mihály 50 kr. Vásárhelyi Károly 3 drb ruhanemű. Gréf Jánosné 60 kr. Özv. Benedek Jánosné alma. Benedek Sámuelné 50 kr. Vilk Edéné 50 kr. Fogarasi Albertné 10 drb ruhanemű. Váro Ferenczné 1 frt. Sajtó Károly 30 kr. Ludvig Károly 1 drb ruhanemű. Happ Jakab 30 kr. Nuriásny Jánosné 1 frt. Tana Gyula 1 frt. Báthori Gyula ruhanemű. Dán József 50 kr. Ifj. Lőrincz Károly 50 kr. Tökés Lajos 40 kr. Bisztritsány Lajosné 1 frt. 40 kr. Minorita-rend 1 forint 50 kr. Vajda Péter 6 drb ruhanemű. Ifj. Winkler Jánosné 1 frt. Idősb Winkler Jánosné 1 forint. F. Sándor Miklósné 50 kr és gyümölcs. Ludvig Jánosné 1 frt és 5 drb ruhanemű. Ungerpek Vilma 1 frt. Straub Jánosné 1 frt. Király Miklósné 3 drb ruhanemű. Wekszier Ferenczné 1 frt. Vég István 60 kr. Lászlóné 2 drb ruhanemű. Fantáné 1 frt. Sz. Sándor Miklósné 20 kr. Birtalan Lajosné 30 kr. Wokál Jánosné 7 drb ruhanemű. Simalya Mihály ruhanemű és 4 drb kendő. Hegedűs János 1 frt. L. i. Kiss Károly 1 frt. Makkai Domokosné 1 forint. — Ezen iv összege 40 frt 20 kr.

CSARNOK.

Mindenszentek éjszakája.

— Flandriai beszély. Fordította V. D. —

V.

Igy beszélgetve elévön egy csomó kulesot, mely öve mellett volt, körülnézett, ha vajjon valaki, még saját neje is nem-e látja meg, kinyitott egy ajtót, amely a falba volt illesztve, meggyujta egy méceset, az ajtót ismét bezárta maga után, óvatosan ment le vagy tízenégy nedves lépcsőn és egy másik ajtóhoz jutott, a melyet hasonlólag kinyitott. Ott állottak az arannyal telt hordócskák; megállott mindenik felett és ragyogtatá a mécs fényénél; amidőn azt sokáig hosszasan gyermekes örömmel szemlélteté mondogatá magában:

— Bolond vagy Rubens! az az utálatos gög, az a pazarlás! A boldogság, a gyönyörűség csak egy ilyen kincsnek a bírásában van.

Egyszerre csak valami lassu susogást vön észre Rembrandt; egy ugrással ismét műtermében termett, a kárpitot ismét a titkos ajtóra voná.

— Isten áldja Lirch Salamon és Netschem Samu bátya, hozta Isten! Mi jót hoztak, hogy még ily későn is van szerencsém látogatásukhoz.

— Ami engemet illet, egy kis pénzbeli ügyet szeretnék elintézni. Lanner kereskedőnek lenne szüksége ezer torintra.

— Kétszeres biztosíték mellett húsz perezentre adok.

— Megyek tehát, hogy az ön feltételeit tudassam vele.

— Ami engemet illet, szóla a másik, miután az előbbi zsidó eltávozik, én egy képet akarnék Isenghien tábornagy számára vásárolni.

— Igen, igen! egy Rabbit ábrázoló festményt, a melyet a multkor nem vett meg.

— Mit kér ön érte?

— Ezer forintot!

— Ezer forintot!

— Nő hiszen hallotta, hogy ezen összeget megígérttem Netschem bátyának. Ha nem ad ennyit érte, ugy keresek rá más evőt.

— No hát nem bánom; a pénz érte három hónap alatt lefizetve lesz.

— Csak ugy adom, ha most fizet. Egy ilyen szegény festész mint ön, ugyan várhat-e naponkénti munkája után a díjert oly soká? Nekem barátom a kezemből, minden a számhoz jut, nem várhatok három hónapig. Salamon bátya, vagy lefizeti azonnal érte az összeget, vagy a képet azonnal küldöm másához.

Sok csürés-csavarás után Lirch uram lefizeté a kívánt összeget és a festményt elvívé.

Rembrandt még egyszer utánna nézett, ha vajjon

minden ajtó jól be van-e zárva, lement az udvarra, felhozta nagy komondorait, hogy távolléte alatt őrizzék szobáját, azután felvívé köpenyét, feltevé nagy kalapját és miután a lámpát gondosan kioltá, távozék. Egyenesen a vásártér felé tartott egyenesen azon épület fele, hol az eladó tárgyak nyilvánosan árvereztettek. Kalapját szemébe vágva, arczát köpenyébe huzva, behatolt a tömeg közé. Egy férfi állott fel egy asztalra és egy kép elárusítását kiáltá ki; az ezzel kereskedés abban az időben nagyon jövedelmező volt. Miután Mieristól és Dow Gerhardtól több kép elkel, egy Rembrandt-féle rézmetszvényt is elárusítani kezdének.

— A koronás Junó.

— Hiszen — oda kiáltá valaki — Rembrandt már Junó e képét eladta.

— Akkor még csak félig készült el, most az egész készen van. A főalaknak még nem volt korona a fején; azt csak ugy tették oda.

— Az nem lényeges dolog.

— Ha nem akarja megvenni kérem ne bírálgasson! kiáltá oda részvényárus. Harminez silling először!

— Negyven, ötven, nyolcvan, száz.

Ezután mély eszendő állott be.

— Száz silling! száz! senki sem ad többet?

Az ifju már, ki ezen összeget ígéré, kezét kinyujtá a kép után, midőn a tömeg közepéből hallszék egy hang: százit!

— Százusz, folytató az ifju haragosan.

— Százharmincz, kiáltá az ismeretlen.

— Száznegyven.

— Százötven.

— Ugy csak legyen az övé, szóla az ifju. Többet érte adni nem érdemelné meg.

A részvényárus nevetni kezdé.

— Rembrandt ur, e kép az öné. Ön százötven sillinget ajánlott.

Mindenki festőnkre nézett, ki legkevésbé sem jött zavarba és egész nyugodtan mondá:

— Szerencsés vagyok, hogy ily jókor jöttem, hogy ezt megkaphattam. Ezt én egyszer nem a legjobb kedvemben elárusítottam és már le is mondiam róla, hogy valaha visszakaphassam. Szép egy festmény, de ahoz eléggé megadtam az árát, nem tudok tőle megválni.

— Megálljon csak kérem egy szóra: a festésznek saját festményére vajjon illő-e árverezni? szólítá meg az ifju Rembrandtot. Azonban adok önnek kétszáz sillinget azért a képért, adja át nekem.

— Nagy áldozattal teszem ugyan uram, hanem mégis fogja kétszáz sillingért.

Erre félre vonult megbánva, hogy egy középszerű festménye oly olcsó áron kelt el.

— Mivel itt fölismertek, szóla magában, itt tovább nem maradhatok, hogy árverezzek saját festményeimre. Most már megyek fölkeresem a festészt, a nagy urat Rubenset. Istenem! milyen népesoport! Ezer menykő! még hozzá kivilágítás is. Ugyan mi történt? Ah, polgármester ur hova, hova oly díszben?

Van Opsom Antal polgármester megfogá kezét a festésznek és vívő magával.

— Ha tudni akarja, ugy jöjjon velem; nincs időm, hogy álldogáljak hosszabb felvilágosítást adandó. Rendkívüli esemény történt. Az egyesült tartományok a Spanyol uralom alól visszatérnek és a főállamok meghódolnak. Ezt mind Rubens hozta létre; a testületek most gyűlnek össze a polgármester és a törvényszéki elnök élén, hogy Rubenset üdvözöljék. Hallja hogy 'kiabálnak! Éljen a spanyol király! Éljen Rubens. Éljen az egyesült tartományok jöltevéje!

Rembrandt a polgármestertől lassan félre húzódt.

— Hogyan? Ön tehát nem jön velem Rubenset üdvözölni?

— Nem, mert már késő az idő, nóm várokozik rám és már aggodik is talán hosszas kimaradásom miatt. Isten önnel!

— Éljen Rubens! Éljen az egyesült tartományok jöltevéje! ismétlé Rembrandt magában, midőn a polgármestertől eltávozott. Mi mindenbe bele nem fog az az ember. Ugy látszik, hogy ő ügyesebb akusz mint ön. Mégis szeretném tudni, ha vajjon az utókor az ő festményét ugy fogja-e csodálni, mint az enyimet. Hiszen az öreg Rembrandt is csak ér talán valamit? De félre vonulok, mert a tolongás mindég nagyobb kezd lenni, ez a lelkesülés olyan visszataszító.

Meggyorsítá lepteit, de e pillanatban amidőn egy mellékutczába akart betérni, hatalmas kiáltás hallszék. Rembrandt még egyszer visszafordula ennek okát megtudandó. Rubens ott álla a kormányzó erkélyén és üdvözlé a népet. Rembrandt villámgyorsasaggal sietett haza.

— Mi bajod van? kérdé neje. Oly halvány lettél, beteg vagy? Oh Istenem! elszakítottad a kabátodat is, a darabja a kezében van. Mi történt veled?

— Semmi; so'ha törődj velem!

— Mily esztelen vagyok én, szóla midőn egyedül érzé magát, mily esztelen vagyok! Minek irigykedem én erre az emberre! Azután egy pillantást vetett elszakadott kabátjára és mondá:

— Nem feldoztatom be, ujat csináltatok magamnak.

(Folytatása köv.)

VEGYES HIREK.

— **Bodoki Henter Gábor** kir. ügyész ő Felsőge f. hó 3-án kelt legkegyelmesebb elhatározásával a gyulafehérvári kir. törvényszék elnökévé kinevezni méltóztatott. E kinevezést a hivatalos lapból éppen a közigazgatási bizottság f. hó 19-én tartott gyűlése folyamán vettük s a bizottság nem is késett a jelenvolt új elnöknek kifejezni örömét, ki ez alkalommal el is bucsuzott. Bodoki Henter Gábor M.-Bényén 1838. október 9-én született. Elvégezvén iskoláit és N.-Szebenben a jogi tanulmányokat, 1861-ben a guberniumnál gyakornok, 1862-ben D.-Szt.-Mártonban törvényszéki tlnök lett s mint ilyen jött 1865-ben Nagy-Enyedre a megyei törvényszékhez, hol szorgalmával és szakértelménél fogva becsült, jó társadalmi modoránál fogva pedig kedvelt egyéniség lett. 1868. decz. 9-én a megyei törvényszékhez ügyessé választatott s ezen minőségét megtartotta a bíróságok újja szervezése alkalmával is, erélyt, példás szorgalmat fejtve ki és szigoru fogymel tartva. Tizenhét évi ügyészi szolgálata méltó jutalmat nyert elnöki kinevezése által, s mint olyannak, ki jól ismeri megyénk viszonyait, és a ki ugy bírói, mint ügyészi minőségben tanusított képzettségénél fogva a magyar igazságügy iránti bizalmat és tiszteletet fokozni tudja, teljes szívünkkel gratulálunk.

— **A képviselőház pénzügyi bizottsága** a nagyenyedi vizelellér képezde növendékeinek elhelyezésére szánt épületnek kiépítésére előirányzott haterz forintot a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter ajánlatára a jövő évi költségvetésből kitorlölte s ezzel ezen nagyfontosságú iskolának fejlesztését kitudja mily hosszú időre elodázta. A dolog a közigazgatási bizottság mult szerdán tartott ülésén szóba jövén, a főispán ur felvilágosító felterjesztést teend, hogy ez ügyet jól utra terelje.

— **A második nyilvános karácsonfa Nagy-Enyeden.** Alóírt a „fíllérestélyt és karácsonfa ünnepelet“ rendező bizottság megbízása folytán tisztelettel tudatja a lelkes közönséggel, különösen pedig a a nemes szívt adakozókkal, hogy az iskolába járó szegény és árva tanulók fölruházását és a számukra felállított karácsonfa adományainak kiosztását folyó évi decz. 20-án vasárnap délután 2 és 4 óra között tartja meg a polg. leányiskola helyiségében, melyre mind a lelkes közönség, mind a nemeslelkű adakozók tisztelettel meghívotnak. Nagy-Enyed, 1885. decz. 12-én. A rendező bizottság megbízásából Nagy Mózes, titkár és pénztárnok.

— **A képviselőház az öt éves országyűlési ciklusról** szóló törvényjavaslatot tárgyalja nagy élénkséggel. Előadó: dr. Dárdai Sándor; kivüle még Visi Imre beszélt igen lendületesen, a megyénkbeli képviselők közül.

— **A nagyenyedi polgári fin- és leányiskola.** A vallás- és közoktatástügyi miniszter utolsó leírataiban kijelenti, hogy a polgári fin- és leányiskolát csak ugy a veszi állami kezelésbe, ha a város az elemi oktatás ügyét kielégítőleg rendezi. A város azon kívánsága pedig, hogy az állam által építendő iskolában az elemi osztályok számára is legyenek tantermek, a miniszter szerint még akkor sem lenne teljesíthető, ha a város az építési költségekhez aránylagosan hozzájárulna. — A miniszter ugy látszik nem szereti a közös ügyeket s így alig képzelhető más helyes megoldás, mint a miniszteri feltételek elfogadása, s mint halljuk a közigazgatási bizottságnak is ez a nézete.

— **A Bethlen-főtanodában** a karácsoni szüniidő folyó decz. hó 19-én fog megadatni és tart január 4-ig.

— **Nagy-Enyed város** képviselőinek f. hó 11-én tartott nagyfontosságú gyűlése lefolyásáról vonatkozó tudósítást tárgyalalmaz miatt lapunk legközelebbi számában fogjuk közölni.

— **Szivárvány** ragyogott a legszebb színekkel folyó hó 9-én d. e. 9 órakor az északi égboltozaton. Másnapra pedig megeredt a havazás és most látnál magasabb hó borítja a tájéket mindenfelé.

— **Érett földi epret,** még pedig jó csomóval mutattak be szerkesztőségünkben, mely Enyeden termett. Az érdeklődők még megtekinthetik.

— **Ungerpek Miklós** ujonnan berendezett vas- és fűszerüzletét, melyet a főtéren saját házában nyitott meg, alkalmuok volt megtekinteni. E jóhírű, solid cézget méltán ajánlhatjuk a közönség pártolásába.

— **A város** tóutczai malmának újbóli árverése f. évi deczember ha 18-ka délelőtti 10 órájára tüzetik ki.

— **A nagyenyedi theol. dalkar** által folyó évi deczember 5-én rendezett hangverseny eredménye: jegyekből bevétel 141 frt 30 kr, kiadás 56 frt 01 kr, — maradt tiszta bevétel 85 frt 29 kr. Felülfizettek: N. N. 20 kr, Kiss Albert IV. th. 50 kr, Jakabfi 20 kr, Hialéder Guidó 60 kr, nt. Boér Áron 1 frt, Nagy Sándor 2 forint. Összesen 4 frt 50 kr, mit a fennati összeghez adva, teszen a bevétel összesen 89 frt 79 krt. — Fogadják a szives felülfizetők, valamint a nagyérdemű közönség is, meleg részvétőkért a theol. dalkar hálás köszönetét. Valamint a hangverseny belsikerét igen emelő közreműködők: Emmánuel Ida k. a., tek. dr. Farnos Dezsó, tek. Vajna Károly urak és a főtanodai vonós zenekar szives közreműködésökért fogadják a dalkar köszönetét. De kit első sorban kellett volna említenek, az ifjuság érdekét min-

dig a legkészségesebben pártoló urhölgy. Vincze Dánielné ő nagysága szintén a szives közreműködők között volt, csak hogy egy, e czélra alkalmas zongora hiányában kimaradt a műsorból. Nem ő nagyságán mult el tehát a kimaradás, sőt buzgalommal igyekezett betölteni, miért legyen szabad köszönettel adoznunk s fővőre is eddig ismert meleg érleklődéséért esedezünk. Nagy-Enyed, 1885. december 10. é. Péter Antal, a theologiai dalkar pénztárnoka.

Helyreigazítás. A „Közérdek” folyó évi november 29-iki számában az adózók figyelmébe való ezikkben a III. osztályú kereseti adó vallomások beadása tárgyában tévesen január 15-ike helyett február 15-ike adatott ki, mi is ezennel az adózó közönség felrevezetése kikerülése végett helyreigazítottatik, illetőleg kijavítottatik. — Nagy-Enyed város adóhivatala.

Egyetemes Regénytár. Singer és Wolfner budapesti kiadó e jules vállalatának 6-ik kötete hagyta el immár a sajtót. E legújabb kötet egyik legnépszerűbb s legtermékenyebb írónak Tolnai Lajosnak „A jubilénsok” ezimű regényét közli, mely méltán sorakozik ama művekhez, a melyek Tolnai nevére nemcsak ismertté, hanem kedvelté tették. Ez a könyv is, a melyre még érdemlegesen szándékozunk visszatérni, ugyancsban a csinos, sőt díszesnek mondható kiállításban jelent meg mint az Egyetemes Regénytár többi kötetei, melyek ugy olesőségüknek, mint tetszős külsejüknek, de főkép változott tartalmuknál fogva legjobban bevalnak karácsonyi ajándékokul is. Ohnet, Mikszáth, Conway, Tolnai oly nevek, melyek méltán szerették meg eddigéig a kitünő vállalatnak azt a páratlan kelenődséget, a melynek örvend. Egy-egy piros vászonba kötött, fekete nyomással díszített kötet ára 50 kr., az eddig megjelent 6 kötet ára 3 orint. Előfizetheti a kiadóknál Budapestén Andrássy-ut 10.

Piaci árjegyzék. Nagy-Enyed, 1885. december hó 10-ről Egy heotliter tisztabuza 6 frt 40 kr., rozs 4 frt — kr., elegy buza 5 frt 25 kr., törökbuza 3 frt — kr., zab 2 frt — kr. Egy kiló marhahus 32 kr., sertésus 36 kr., borjúus 28 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Öntözött rétek trágyázása.

(Vége.)

A mondottakból azonban nem kell azt következtetni, hogy a rétek csak az említett trágyaszerekkel trágyázzuk, hogy nem lehet előnyös, ha itt-ott légenytartalmú trágyaszereket is alkalmazunk. Légenyt komposztban, trágyalében, istalói trágyában stb., vagy ezek hiányában chilisalétromban viheti a rétre.

A chilisalétromot épny, mint a szuperfoszfátot lehetőleg késő tavasszal kell kiszórni és pedig még a nedves fűrétegre, miután az öntözést néhány nappal előbb megszüntették. Ha chilisalétrom kiszórása után nem esik, vizet bocsátunk a rétre; ez azonban nem szükséges, hogy a rendszeres öntözést 8—10 nap mulva újra megkezdjük, mert a chilisalétromnak egy részét, melyet a növények még föl nem vettek, az állandó víz könnyen kimoshatná. Ha a rétet trágyaléval akarjuk megöntözni, ugy azt, miután a nedves réteken szekérral járti bajos, a folyó vízbe öntjük s azzal együtt bocsátjuk a rétre.

A rétek helyes trágyázása ép oly fontos mint az öntözés; a trágyázás mikéntje azonban nemcsak a rét minőségétől, hanem a rétre folyó víz alkatrészeitől is függ; s azért minden gazdának, a kinek oly rétei vannak, a melyeket folyóvíznek rávezetése által öntöz. oda kellene törekednie, hogy az öntözésre használt víz alkatrészeit megismerje, a szabály az, hogy azokat a növényi tápanyagokat kell a rétre vinni, a melyek a termés biztosítására szükségesek, de a talajban és az öntözésre használt vízben vagy egészen hiányzanak vagy oly kis mennyiségben tartalmaznak, hogy pótlásuk okvetlenül szükséges. Magától értetik, hogy a különböző folyóvíz tartalma a különböző évszakokban különböző; nyáron és ősszel sokkal több trágyaanyagot tartalmaznak, mint tavasszal. Az öntözésre használt vizet tehát különböző időben kell alkatrészeire megvizsgálni. A réteknek ily módon való javítása mindenesetre költséges, de nagyobb és jobb szénatermés a gazdát ugy a ráfordított költségekért, mint a fáradságért, ha az kellő időben és módon alkalmaztatott, bőven kárpótolja.

E—s.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY
SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN
Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Sz. 4528—1885.
tkvi

Arverési hirdetmény.

A n.-enyedi kir. járásbírósg, mint tealkönyvi hatóság részéről közze tétetik, hogy a kir. kinstár végrehajtható 115 frt 68 1/2 kr adó-töke, ennek 6% kamata 28 frt 87 kr költség követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő nagyesergedi Pinka Onának a n.-esergedi 190 sz. tjkvben A+ 1—17. rds. fekvőségei 623 forint megállapított kikialtási árban Nagy-Cserged község előjárósági helyiségében 1885. évi decz. hó 17-én délelött 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikialtási áról is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikialtási ár 10%-át készpénzben vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. § jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételárt pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverezés megállapított feltételei alóli tealkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és N.-Cserged község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbírósg, mint tkvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1885. okt. 4-én.

Sz. 4387—1885.
tkvi

Arverezési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint tealkönyvi hatóság részéről közze tétetik, hogy a kir. kinstár végrehajtható 80 forint 84 kr töke, ennek az esedékeség napjától 6% kamata 13 frt 69 kr eddigi költség követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedők Many Paraszka Gejáné. Man Fira Bulgarené és Many Juon ellen a felső-gáldi 154 számú tjkönyvben A+ 1—17. 19—25. 27. 29. rendszámú fekvőségei 409 frt megállapított kikialtási árban Felső-Gáld község előjárósági helyiségében 1885. évi deczember hó 17-én délelött 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikialtási áról is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. § jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételárt pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 3 egyenlő részletben az elsőt 30, a másodikat 60, a harmadikat 90 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverezés megállapított feltételei alóli tealkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Felső-Gáld község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbírósg, mint tkvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1885. szept. 30-án.

Sz. 4122—885.
tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg, mint tealkönyvi hatóság részéről közze tétetik, hogy a kir. kinstár végrehajtható 73 frt 12 kr töke, ennek az esedékeségtől járó 6% kamata, 12 frt eddigi költség követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő felső-gáldi Man Tyirilla és Vaszilia ellen a f.-gáldi 157. sz. tjkvben A+ 1—23. 25. rendszámú fekvőségei 336 forint megállapított kikialtási árban Felső-Gáld község előjárósági helyiségében 1885. évi decz. 21-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikialtási áról is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. § jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételárt pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverezés megállapított feltételei alóli tealkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és F.-Gáld község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbírósg, mint tkvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1885. szept. 30-án.

Sz. 5181—1885.
tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg, mint tealkönyvi hatóság részéről közze tétetik, hogy végrehajtható ifju Benkó Elek 500 forint töke, ennek 1881. január hótól 6% kamatai, 26 forint 40 kr költség követelése — és a királyi kinstár 216 forint 82 1/2 kr adóhátráléki töke s ennek 6% kamataiból álló követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Bogdán Lajos hagyatékának a harri I. r. 114. számú tealkönyvben A+ 1. rend-, 891 1/2, 891 1/2. hr. számú fekvősége 1073 forint megállapított kikialtási árban H a r i község előjárósági helyiségében 1885. évi deczember hó 16-án délelött 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikialtási áról is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. § jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételárt pedig vásárló két egyenlő részletben, u. m. az árverezés jogerőre jutása után 30, illetőleg 60 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverezés megállapított feltételei alóli tealkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és H a r i község előjárósági helyiségében megtekinthetők.

A kir. járásbírósg, mint tealkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1885. szept. 23.

Sz. 1900—1885.
polg.

Végzés.

Abrudbányai Kozma Albertné szül. Schéder Katának odaváló özvegy Schéder Jánosné ellen 600 forint és tj. iránti végrehajtása ügyében elsőbbségi bejelentés és vételár felosztási tárgyalási jegyzőkönyv alapján a tett felelősségek figyelembe vétele mellett, miután a kézbesítési vevény a fennit tárgyalásra tett meghívásról ügyvéd Tonner Pál részéről a mai napon beérkezett, az 1885. évi november hó 7-én megtartott árverésen befolyt vételárból mindenk felett kiutaltott az abrudbányai ev. ref. egyház boltbér hátrálék követelésében beismert 130 frt, mint törvényes zálogjoggal bíró elsőbbséget nyert töke. — A fennmaradott 33 frt 33 kr pedig kiutaltatik első foglaltató Kozma Albertné szül. Schéder Kata 600 forint és tj. követelése részbeni törlesztésére.

Ezzel a vételár teljesen kimerítettvén, Schéder Kata Kozma Albertné nem fedezett több követelésével, ugyszintén a bécsi Creditoren V. képviselten aradi ügyvéd Ignác Pál által, mint felülfoglaltató nem fedezett követelésekkel alperes egyéb ingó vagyonára utasítottak. — Miután továbbá az arverési hirdetmény díjában Kozma Albertné által előlegezett 5 forintot nem haladták meg, hanem a „Közérdek” ezimű lap kiadóhivatala értesítő számlája szerint csak 3

forint 7 krra mennek, a fenn maradt 1 frt 93 kr Kozma Albertné tulajdonát képezvén, azt nevezett hirlap kiadóhivatalától felvenni jogában áll és részére onnan kiutaltatik.

Ezek alapján utasítottatik az abrudbányai ev. ref. egyház nevében pénztárnok Miski Sámuel, hogy a 130 frtot, — Kozma Albertné pedig hogy a 33 frt 83 kr szabályszerű nyugta mellett a leletből kivethetik jelen végzés jogerőre jutása folytán. Miről összes érdekeltek értesítettek.

A kir. járásbírósgtól.
Abrudbányán, 1885. deczember 4-én.

Gelei, kir. járásbíró.

Uj üzletnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű helyi és vidéki közönséggel tudatni, hogy „KÉT HATTYU” szálloda alatt levő bolthelyiségben

FÜSTÖLT HUSÁRULDÁT

nyitottam, melyben kaphatók többféle füstölt és pácolt húsök a következő áron:

Egy kiló sonka	60 kr.
1 „ Császár hus	50 „
1 „ füstös hus	48 „
1 „ szalonna	60 „
1 „ főtt sonka 1 frt	—
1 „ porizer	60 „
1 „ sonka kolbász 1 frt	—
1 „ lengyel kolbász	60 „
1 „ füstös kolbász	60 „
1 „ friss kolbász	45 „
1 „ disznófőcsajt	50 „
1 darab szafaládé	3 „
1 pár virsli	4 „
1 pár tormás virsli	5 „

Azon reményben, hogy a helybeli mészáros társulatnál több éveken keresztül mint segéd alkalmazva voltam; s ez idő alatt ugy a nagyérdemű közönségnek, mint a társulat becses tagjainak megelégedését kiérdemeltem; bátor vagyok kérni irántam tanusított eddigi szives pártfogásukat továbbra is megtartani. Maradok teljes tisztelettel

Balla István.

Üzlethelyiség változtatás.

Alóli tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki n. é. közönséggel, miszerint 21 év óta Nagy-Enyeden fennálló

VAS-, FÜSZER-, NORINBERGI- és DISZMŰÁRU KERESKEDÉSÉT

folyó 1885. évi deczember elején piacszor 233. szám alatt levő saját házába (a takarékpénztár szomszédságában) teszi át.

A nagyérdemű közönség további becses pártfogását kéri

Ungerpek Miklós.

2—3

Karácsonyi és újévi ajándék-tárgyak

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséggel teljes tisztelettel tudatni, hogy karácsony és újévre nagymennyiségű alkalmas tárgyak érkeztek, u. m.: **dohány- és szivartartók, dohányszaszalkák, pénz- és levéltárgyak, asztali liquer szervizek, toilette cikkek, íróeszközök, bronz márványból és fából, nagymennyiségű üveg galanterie cikkek, — virág-poharak vagy tartók, albumok, író mappák, zsebbeli toilette cikkek.** Legújabb **hajfordorító, mely egy gyufa melegénél használható.** Zsebbeli íróeszközök különböző alakokban, finom fametszet különböző tárgyak, **illatszerek, valódi angol Essbouquet illatszerek szekrényké, — bronz k kosarak, finom hársfonatú és vessző gyümölcsös kosarak.** Nagy választékban kézi és asztali **l m p á k, vadászskéek, vadász poharak, revolveres** 3 frt 50 krtól 20 krtig, **szabofegyverek** 9—12 frtig. — **Austriai jégkirály halifax** és patent csavaros korcsolyák a legjobb aczélból 1 frt 20 krtól 6 frtig. **Felesavarható szegpatkók** 50 krtól 1 frt 20 krig. Továbbá valódi **berstein lenk szobapadló hajmázomat** vagyok bátor ajánlani, mely egyszerű használatánál, valamint tartós és hamar száradásánál minden eddigieket felülmul; egy kisebb szobára való doboz ára 1 frt 40 kr. **Kitünő börlágyító kenőcs, bármilyen bőrhöz legjobban használható, 1 doboz 5 kr.**

Továbbá **GYERMEKJÁTÉKOK**, ugymint: dominó, sakk vár, lottó és más társas játékok nagy választékban és karácsonyfa díszeczkorkák dus alkalmi kirakataim szives megtekintésére van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönséggel tisztelettel meghívni — és az eddig is tapasztalt igen becses pártfogásért hálás köszönetet mondva, kérem azt továbbra is fenntartani.

Teljes tisztelettel:

BISZTRITSÁNY LAJOS.

Ny. Wokál János gyorsajtóján Nagy-Enyeden.

Szerkesztői Nagy-Enyed A KIADÓHIVATAL hová lap szellemi rész közlemények küld. Kiadóhivat Wokál János könyvtára hová az előfizetések és bérmentesen küld. Kéziratok nem adatk.

Előfi

a „Közérde

Kiadónk áldo fenntartjuk vállala szemelött tartása tására buzdítottak naplója, a felmerő álló közlőnye, a ha jesztője marad jöv velezőink szives igyekezőnk tenni „Csarnoka” kisebb költeményekkel f rovatban a mező adunk hasznos tu Jól tudjuk, h latos elterjedése fő a vidéki lapokat. sem vállalkozik k selésére, — kiváló különböző testület Egyik-másik lapba hír, esemény, de hű képét rendszer ez csak a „Köz Méltán kérhe vasó közönség sz gatását, — vala oldalról jövő sziv zött czélok körébe Nagy-Enyed, Dr. Magyar K a „Közér

A „KÖZÉRI Egy Fel Negy Egy

TA

Az em

— Schope Aristoteles az rozta: a külső, lelki csak a hármás szá min a halandók sor nézetre vihető vissz

1) A mi ma legszélesebb értelem ség, vérmérséklet, kiképzése.

2) A mije v napi értelemben.

3) A mit ró hogy miképpen van tehát hogy miképp tisztelet-, rang- és

A vizsgálánd toznak, miket maga zott; világos, hogy esztelenségökre sokk mint azoké, miket nyes meghatározásb ban. A valódi szem nagy szivhez, ugy